

Domovská stránka>Peniaze/peňažné pohľadávky>Platobná neschopnosť

Platobná neschopnosť

Lotyšsko

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

Zákon o platobnej neschopnosti, ktorým sa upravuje insolvenčné konanie v Lotyšsku, sa uplatňuje na právnické a fyzické osoby, na ktoré sa môže vzťahovať insolvenčné konanie podľa tohto zákona.

V zákone o platobnej neschopnosti sa stanovujú tri typy insolvenčných konaní: konanie o právnej ochrane (reštrukturalizačné konanie), insolvenčné konanie právnickej osoby a insolvenčné konanie fyzickej osoby.

Zákon o platobnej neschopnosti sa neuplatňuje na insolvenčné konanie úverových inštitúcií, ktoré sa riadi zákonom o úverových inštitúciách.

Konanie o právnej ochrane [vrátane mimosúdneho konania o právnej ochrane (s vopred dohodnutým plánom, tzv. *pre-pack*)] je konanie o reštrukturalizácii dlhu, ktoré sa môže uplatniť iba na právnické osoby. Do pôsobnosti konania o právnej ochrane nepatria osobitné subjekty finančného a kapitálového trhu, ako sú napríklad poisťovne, spoločnosti sprostredkujúce poistenie alebo investície, súkromné dôchodkové fondy atď.

Insolvenčné konanie právnickej osoby je postup na likvidáciu dlžníka (právnickej osoby) a vzťahuje sa na právnické osoby, partnerstvá a živnostníkov. Partnerstvá nemajú postavenie právnickej osoby, ale môžu nadobúdať práva a preberať záväzky. Fyzická osoba s postavením živnostníka môže uskutočňovať obchodné transakcie (použitím svojho obchodného mena), ako aj iné ekonomické transakcie ako fyzická osoba. V súčasnosti sa na osobu s postavením živnostníka vzťahuje najprv insolvenčné konanie právnickej osoby, po ktorom môže táto osoba požiadať o insolvenčné konanie fyzickej osoby v súvislosti s akýmkoľvek zostávajúcimi záväzkami. Riešenie pre živnostníkov platí aj pre poľnohospodárske a rybárske podniky.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby sa vzťahuje na fyzické osoby vrátane hospodárskych subjektov a spotrebiteľov a jeho cieľom je pomôcť oslobodiť dlžníkov od ich dlhu a obnoviť ich platobnú schopnosť. Insolvenčné konanie fyzickej osoby sa môže vzťahovať na akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá bola daňovníkom v Lotyšsku za posledných šesť mesiacov.

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Podľa zákona o platobnej neschopnosti môže žiadosť o konanie o právnej ochrane podať len dlžník, a to vtedy, keď nastali finančné ťažkosti alebo sa predpokladá, že nastanú. V zákone o platobnej neschopnosti sa nevymedzuje žiadne osobitné ukazovatele, ktorých prítomnosť by oprávňovala dlžníka požiadať o konanie o právnej ochrane. Ak nastanú finančné ťažkosti, dlžník musí posúdiť, či mu miera finančných ťažkostí umožňuje dosiahnuť mimosúdnu dohodu s veriteľmi, alebo by mal požiadať o konanie o právnej ochrane s cieľom reštrukturalizovať svoje záväzky pod súdnou ochranou.

Za podanie žiadosti o konanie o právnej ochrane treba zaplatiť štátny poplatok vo výške 145 EUR.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

V prípadoch uvedených v zákone o platobnej neschopnosti môže o začatie insolvenčného konania právnickej osoby požiadať dlžník, ako aj jeho veritelia (vrátane jeho zamestnancov). Rovnako môže žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby podať osoba uvedená v článku 37 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 2015/848.

V zákone o platobnej neschopnosti sa stanovujú prípady, v ktorých je dlžník povinný bezodkladne podať žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby. Za nepodanie žiadosti o insolvenčné konanie nesie dlžník zodpovednosť v rámci správneho práva. Dlžník je povinný podať žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby v týchto prípadoch:

dlžník neuhradil dlh, ktorého splatnosť vypršala pred viac ako dvoma mesiacmi, a s veriteľmi nedosiahol dohodu o predĺžení splatnosti ani sa nezačalo konanie o právnej ochrane (treba zdôrazniť, že začatie konania o právnej ochrane nie je predpokladom na podanie žiadosti o insolvenčné konanie právnickej osoby; toto ustanovenie iba zbavuje dlžníka zodpovednosti v rámci správneho práva, ak sa pokúsil vyriešiť svoje finančné ťažkosti v čase, keď vznikli, ale dostal sa do platobnej neschopnosti),

podľa prvotnej finančnej správy v rámci likvidačného konania má dlžník nedostatok majetku na uspokojenie všetkých oprávnených pohľadávok veriteľov, prípadne sa tento stav zistí v priebehu likvidačného konania,

dlžník už nie je schopný plniť plán opatrení konania o právnej ochrane.

Veriteľ je oprávnený podať žiadosť o insolvenčné konanie, ak:

rozhodnutie súdu o vymáhaní dlhu od dlžníka nebolo možné vykonať exekučnými opatreniami,

dlžník (spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť) neuhradil istinu dlhu vo výške 4 268 EUR a veriteľ mu oznámil svoj zámer podať žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby,

dlžník (iná právnická osoba ako spoločnosť s ručením obmedzeným alebo akciová spoločnosť) neuhradil istinu dlhu vo výške 2 134 EUR a veriteľ mu oznámil svoj zámer podať žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby,

dlžník nevyplatil zamestnancovi plnú mzdu, náhradu škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo neodviedol povinné príspevky na sociálne poistenie do dvoch mesiacov od stanoveného dňa platby (pokiaľ deň platby nie je stanovený v pracovnej zmluve, za deň platby sa považuje prvý pracovný deň nasledujúceho mesiaca). V takomto prípade je výška neuhradenej platby nepodstatná.

Súd vyhlási začatie insolvenčného konania právnickej osoby, ak v deň preskúmania žiadosti zistí, že existuje ukazovateľ uvedený v žiadosti.

Treba poznamenať, že pri podaní žiadosti o insolvenčné konanie musia dlžník aj veriteľ zaplatiť štátny poplatok, t. j. prevádzkový poplatok za preskúmanie žiadosti súdom. Výška poplatku je 70 EUR pre dlžníka a 355 EUR pre veriteľa. Rovnako pred podaním žiadosti o insolvenčné konanie právnickej osoby musia dlžník aj veriteľ zaplatiť zálohu vo výške dvoch minimálnych mesačných miezd v Lotyšsku.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Na dlžníka, ktorý je fyzickou osobou, sa môže vzťahovať insolvenčné konanie fyzickej osoby, ak existuje ktorýkoľvek z týchto ukazovateľov platobnej neschopnosti fyzickej osoby:

osoba nie je schopná uhradiť svoje splatné dlhy a celkový dlh je vyšší ako 5 000 EUR;

osoba z preukázateľných dôvodov nebude schopná uhradiť dlhy, ktoré budú splatné do jedného roka, a celkový dlh je vyšší ako 10 000 EUR;

osoba nie je schopná uhradiť dlhy, pričom aspoň jeden z nich pochádza z nevysporiadaných vedľajších záväzkov alebo spoločných záväzkov dlžníka a manželského partnera alebo príbuzného dlžníka, prípadne príbuzného do druhého stupňa, ak je celkový dlh vyšší ako 5 000 EUR.

Žiadosť o insolvenčné konanie fyzickej osoby môže podať iba dlžník; veritelia na to nemajú právo.

Za žiadosť o insolvenčné konanie fyzickej osoby je takisto potrebné zaplatiť štátny poplatok vo výške 70 EUR a zložiť zálohu vo výške dvoch minimálnych mesačných miezd.

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu prípadne po začatí insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Konkurzná podstata v rámci konania o právnej ochrane zahŕňa všetok majetok dlžníka, pričom dlžníkovi zostávajú všetky práva na nakladanie s majetkom. Podľa zákona o platobnej neschopnosti je jednou z metód v rámci konania o právnej ochrane odpredaj hnutelného alebo nehnuteľného majetku alebo jeho zaťaženie vecnými právami s cieľom dosiahnuť predĺženie lehoty na uspokojenie nárokov veriteľov alebo uhradenie ich pohľadávok. Uskutočniteľnosť a postup realizácie príslušnej metódy musia byť stanovené v pláne opatrení konania o právnej ochrane.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Po oznámení insolvenčného konania právnickej osoby dlžník stráca právo nakladať so svojím majetkom, ako aj s majetkom vo vlastníctve tretích osôb, ktorý má pod kontrolou alebo v držbe, a tieto práva prechádzajú na správcu.

Podľa zákona o platobnej neschopnosti sa konkurzná podstata skladá z týchto častí:

nehnuteľný a hnutelný majetok dlžníka vrátane peňazí;

peniaze získané z predaja majetku dlžníka;

majetok vymožený v priebehu insolvenčného konania (napr. finančné prostriedky vymožené na základe pohľadávok voči tretím stranám, ako aj finančné prostriedky prijaté od členov riadiacich orgánov právnickej osoby na základe ich zodpovednosti za spôsobenú škodu);

príjmy z majetku dlžníka prijaté v priebehu insolvenčného konania právnickej osoby;

iný majetok zákonne nadobudnutý v priebehu insolvenčného konania právnickej osoby.

Počas insolvenčného konania právnickej osoby sa všetok majetok dlžníka predá a výnosy sa použijú na úhradu trov insolvenčného konania právnickej osoby a vysporiadanie pohľadávok veriteľov. Správca insolvenčného konania (ďalej len „správca“) je zodpovedný za predaj majetku dlžníka v súlade s plánom predaja majetku. Správca musí zabezpečiť, aby sa majetok dlžníka predal za najvyššiu možnú cenu v snahe v čo najvyššej možnej miere uspokojiť pohľadávky veriteľov.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby dlžník stráca právo nakladať so svojím majetkom, ako aj s majetkom vo vlastníctve tretích osôb, ktorý má pod kontrolou alebo v držbe (s výnimkou majetku, ktorý je vylúčený z exekúcie), a tieto práva prechádzajú na správcu. Počas insolvenčného konania fyzickej osoby sa všetok majetok dlžníka predá a výnosy sa použijú na pokrytie priamych trov insolvenčného konania fyzickej osoby a vysporiadanie pohľadávok veriteľov.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Konanie o právnej ochrane

Dlžník. Po oznámení realizácie konania o právnej ochrane si dlžník ponecháva kontrolu nad svojou spoločnosťou a spravuje svoj vlastný majetok a majetok, ktorý má pod kontrolou alebo v držbe, v súlade s plánom opatrení konania o právnej ochrane, na ktorom sa dohodli veritelia a ktorý schválil súd. Zároveň sa na dlžníka vzťahuje niekoľko povinností a obmedzení s cieľom zabezpečiť zákonnosť konania o právnej ochrane a kontrolu nad realizáciou plánu opatrení, ktorú vykonáva orgán dohľadu nad konaním o právnej ochrane (ďalej len „orgán dohľadu“) a veritelia.

Hlavnou povinnosťou dlžníka je plniť plán opatrení konania o právnej ochrane. Okrem toho má dlžník tieto povinnosti:

uhradiť trovy konania o právnej ochrane;

najmenej raz mesačne predkladať orgánu dohľadu písomné správy o realizácii plánu opatrení konania o právnej ochrane;

na žiadosť orgánu dohľadu písomne a bezodkladne predložiť všetky informácie o realizácii plánu opatrení konania o právnej ochrane a poskytnúť mu možnosť osobne preskúmať hospodárske činnosti a dokumenty dlžníka;

ihneď oznámiť orgánu dohľadu akékoľvek okolnosti, ktoré môžu dlžníkovi brániť v realizácii plánu opatrení konania o právnej ochrane, atď.

Pokiaľ ide o obmedzenia, v priebehu konania o právnej ochrane má dlžník zakázané:

uskutočňovať akékoľvek transakcie alebo vykonávať činnosti, ktoré môžu zhoršiť jeho finančnú situáciu alebo poškodiť kolektívny záujem veriteľov;

poskytovať pôžičky (úvery) okrem prípadov, keď poskytovanie pôžičiek (úverov) predstavuje hlavnú činnosť dlžníka a táto skutočnosť je zohľadnená v pláne opatrení konania o právnej ochrane;

vydávať záruky, poskytovať dary alebo dotácie, dávať bonusy alebo iné druhy dodatočnej vecnej odmeny členom predstavenstva alebo rady dlžníka.

Orgán dohľadu. Po tom, ako dlžník vypracuje plán opatrení konania o právnej ochrane, orgán dohľadu nad konaním o právnej ochrane vydá svoje stanovisko k plánu a posúdi jeho súlad so zákonom. Súčasťou musí byť aj posúdenie toho, či je pomocou plánu možné dosiahnuť cieľ konania o právnej ochrane stanovený zákonom. Stanovisko orgánu dohľadu nad konaním o právnej ochrane sa predkladá súdu spolu s plánom opatrení konania o právnej ochrane. Po oznámení realizácie konania o právnej ochrane orgán dohľadu nad konaním o právnej ochrane preberá zodpovednosť za dohľad nad realizáciou plánu opatrení konania o právnej ochrane, poskytovanie informácií veriteľom a monitorovanie dodržiavania obmedzení stanovených v zákone o platobnej neschopnosti zo strany dlžníka.

Počas konania o právnej ochrane musí orgán dohľadu spravovať dokumenty súvisiace s konaním v elektronickom systéme insolvenčného účtovníctva (ďalej len „systém“).

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Dlžník. Po oznámení insolvenčného konania dlžník stráca všetky práva riadiacich orgánov vymedzené v predpisoch, stanovách dlžníka alebo zmluvách a tieto práva prechádzajú na správcu. Správca vymenuje zástupcu dlžníka, ktorý sa musí zúčastňovať na insolvenčnom konaní. Za zástupcu dlžníka je spravidla vymenovaný jeden člen (alebo viacerí členovia) výkonného orgánu dlžníka. Ihneď po dni oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby musí zástupca dlžníka prostredníctvom vyhlásenia o prevode a prijatí previesť na správcu všetok majetok dlžníka a dokumenty týkajúce sa organizácie, zamestnancov a účtovníctva. Zástupca dlžníka musí vypracovať zoznam majetku a dokumentov dlžníka, ktoré sa majú previesť, a v čase prevodu musia byť dokumenty usporiadané v súlade s predpismi o vedení záznamov. V priebehu insolvenčného konania musí zástupca dlžníka poskytovať správcovi informácie, o ktoré požiada, a zúčastňovať sa na zasadnutiach veriteľov.

Správca. Správca získava všetky práva, povinnosti a zodpovednosti riadiacich orgánov určené v predpisoch, stanovách alebo zmluvách dlžníka.

Správca môže okrem iného prijať rozhodnutie týkajúce sa pokračovania obchodných činností dlžníka sčasti alebo v plnom rozsahu, ak je takéto pokračovanie ekonomicky opodstatnené, je zodpovedný za zaplatenie bežných daní a môže likvidovať dcérske spoločnosti dlžníka.

Správca vykonáva aj činnosti súvisiace s realizáciou insolvenčného konania: sumarizovanie a preskúmavanie pohľadávok veriteľov a rozhodovanie o nich; zisťovanie majetku dlžníka a podnikanie krokov v súvislosti s vymáhaním majetku dlžníka [vrátane prihlasovania pohľadávok voči členom riadiacich orgánov

právnickej osoby a spoločníkom (akcionárom) kapitálovej spoločnosti na náhradu škody, ktorú spôsobil; predaj majetku dlžníka a vysporiadanie pohľadávok veriteľov v súlade so zákonom o platobnej neschopnosti; posudzovanie transakcií uskutočnených pred insolvenčným konaním; ďalšie činnosti potrebné na účely konania, ako napríklad odovzdávanie dokumentov dlžníka do štátneho archívu.

Počas insolvenčného konania právnickej osoby je správca zodpovedný za vedenie záznamov o konaní v systéme.

Po skončení insolvenčného konania právnickej osoby správca vykoná všetky zákonné činnosti na vymazanie dlžníka z verejného registra, v ktorom bol zapísaný, napr. výmaz dlžníka (obchodného prevádzkovateľa) z obchodného registra.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Dlžník. Po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby dlžník stráca právo nakladať so svojím majetkom, ako aj s majetkom vo vlastníctve tretích osôb, ktorý má pod kontrolou alebo v držbe (s výnimkou majetku, ktorý je vylúčený z exekúcie), a tieto práva prechádzajú na správcu. Po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby sa dlžníkovi zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu poškodiť veriteľov. Dlžník musí poskytnúť správcovi všetky informácie potrebné na účely insolvenčného konania.

Všetok majetok vo vlastníctve dlžníka sa predá v rámci konkurzného konania a výnosy z predaja sa použijú na uspokojenie pohľadávok veriteľov v súlade so zákonom o platobnej neschopnosti.

Počas konania o vysporiadaní záväzkov musí dlžník získať príjem v rozsahu svojich schopností a previesť časť svojho bežného príjmu na uspokojenie pohľadávok veriteľov v súlade s plánom vysporiadania záväzkov.

Správca.

Ak má dlžník peniaze alebo majetok, ktorý sa má prediť počas konkurzného konania, správca v jeho mene otvorí účet v úverovej inštitúcii na účely predmetného insolvenčného konania. Podobne ako v prípade insolvenčného konania právnickej osoby je správca zodpovedný za vykonávanie činností potrebných na účely insolvenčného konania: sumarizovanie a preskúmavanie pohľadávok veriteľov a rozhodovanie o nich; zisťovanie majetku dlžníka a podnikanie krokov v súvislosti s vymáhaním majetku dlžníka (vrátane prihlasovania pohľadávok na vyhlásenie transakcií, ktoré dlžník uskutočnil, za neplatné, ak sa zistí, že dlžník nekonal v dobrej viere); predaj majetku dlžníka a uspokojovanie pohľadávok veriteľov v súlade so zákonom o platobnej neschopnosti.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Konanie o právnej ochrane

V konaní o právnej ochrane je započítanie prípustné, ak pohľadávka dlžníka voči veriteľovi vznikla najmenej tri mesiace pred rozhodnutím súdu o začatí konania o právnej ochrane.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

V insolvenčnom konaní právnickej osoby je započítanie prípustné, ak vzájomné pohľadávky dlžníka a veriteľa vznikli najmenej šesť mesiacov pred oznámením insolvenčného konania právnickej osoby.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Neexistujú žiadne osobitné pravidlá pre započítanie v insolvenčnom konaní fyzickej osoby, preto v súlade so zákonom o platobnej neschopnosti sú v tomto prípade uplatniteľné ustanovenia pre insolvenčné konanie právnickej osoby, t. j. započítanie je prípustné, ak vzájomné pohľadávky dlžníka a veriteľa vznikli najmenej šesť mesiacov pred oznámením insolvenčného konania fyzickej osoby.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

Konanie o právnej ochrane

Keďže dlžník si ponecháva kontrolu nad svojou spoločnosťou, t. j. spravuje svoj vlastný majetok a majetok, ktorý má v držbe alebo pod kontrolou, po začatí konania o právnej ochrane môže pokračovať v zmluvách uzavretých pred začatím tohto konania. Stanovisko týkajúce sa užitočnosti pokračovania v zmluvách poskytujúcich veriteľovi pri preskúmaní plánu opatrení konania o právnej ochrane, orgán dohľadu nad konaním o právnej ochrane pri príprave svojej správy a súd pri schvaľovaní plánu opatrení konania o právnej ochrane. Výdavky v rámci týchto zmlúv musia byť schválené v pláne opatrení konania o právnej ochrane.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Ak sa ku dňu oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby zmluva uzavretá dlžníkom nere realizovala alebo sa realizovala čiastočne, správca môže požiadať druhú zmluvnú stranu, aby zmluvu realizovala alebo od nej jednostranne odstúpila. Správca môže zmluvu realizovať, ak sa tým neznižuje majetok dlžníka.

Ak správca jednostranne odstúpi od zmluvy, druhá zmluvná strana môže prihlásiť svoju pohľadávku ako veriteľ.

Pretrvávajúca realizácia zmlúv, ktoré neboli ukončené v prípadoch stanovených zákonom, a realizácia zmlúv s tretími stranami podpísaných správcu v mene dlžníka počas insolvenčného konania právnickej osoby sa financuje z finančných prostriedkov dlžníka.

Ak je dlžníkom poisťovňa, správca s ohľadom na záujmy poisťovníkov posúdi potrebu prevodu, ukončenia alebo pokračovania existujúcich poisťovacích zmlúv a podnikne všetky potrebné právne kroky na ich prevod, ukončenie alebo pokračovanie.

Ak dlžník postúpil svoj majetok, ktorý je predmetom nárokov veriteľov, oprávnenému zástupcovi (prokuristovi či obchodnému zástupcovi), takéto postúpenie sa stáva neplatným ku dňu oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby.

Po oznámení insolvenčného konania dlžníka môže správca ukončiť pracovnú zmluvu so zamestnancom dlžníka.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

V zákone o platobnej neschopnosti sa nestanovujú žiadne osobitné ustanovenia na preskúmanie alebo ukončenie zmlúv podpísaných dlžníkom, takže podľa zákona o platobnej neschopnosti sú v tomto prípade uplatniteľné ustanovenia pre insolvenčné konanie právnickej osoby, t. j. správca je oprávnený preskúmať zmluvy podpísané dlžníkom pred oznámením insolvenčného konania fyzickej osoby a odstúpiť od nich. Táto prax je zakotvená aj v judikatúre. Po oznámení insolvenčného konania správca preberá zodpovednosť za nakladanie s majetkom osoby s cieľom vyriešiť problémy týkajúce sa plnenia jej povinností a vysporiadania pohľadávok veriteľov. To zároveň znamená, že insolventný dlžník stráca právo vystupovať ako účastník konania na súde vo veciach majetkových nárokov a toto právo nadobúda správca ako jeho právny zástupca.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

Bez ohľadu na insolvenčné konanie sa v zákone o platobnej neschopnosti stanovuje zásada zákazu svojvôle, t. j. jednotlivé činnosti veriteľa a dlžníka nesmú poškodzovať kolektívny záujem veriteľov.

Konanie o právnej ochrane

Poverený exekútor pozastaví výkon exekúcie, ak sa začne konanie o právnej ochrane dlžníka alebo sa prijme rozhodnutie o začatí konania o právnej ochrane v prípade mimosúdneho konania o právnej ochrane. Ak v čase začatia konania už boli v dôsledku exekučnej činnosti vymožené finančné prostriedky, poverený exekútor z nich zrazí výdavky na exekúciu a uspokojí pohľadávku inkasanta. Exekúcia sa pozastavuje na celý čas trvania konania o právnej ochrane až do jeho ukončenia s výnimkou prípadov, keď sa na realizáciu konania o právnej ochrane nevyžaduje založený majetok, a preto nie je zahrnutý do plánu opatrení konania o právnej ochrane, alebo súd umožní zabezpečenému veriteľovi prediť založený majetok.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Ak sa exekúcia začne pred oznámením insolvenčného konania právnickej osoby, musí sa ukončiť v súlade s postupom stanoveným v Občianskom súdnom poriadku. Poverený exekútor konkrétne dokončí prebiehajúci predaj majetku, ak už bol oznámený alebo ak bol majetok prevedený na obchodnú spoločnosť na účely predaja. Správca môže požiadať o zrušenie ohlásených aukcií, aby sa tento majetok mohol predať ako súčasť zhromaždených položiek majetku. Poverený exekútor z prijatej sumy zrazí výdavky na exekúciu a zostatok prevedie na správcu na vysporiadanie pohľadávok veriteľov v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti, pričom zohľadní záujmy zabezpečeného veriteľa. Poverený exekútor upozorní držiteľa majetku na povinnosť previesť na správcu majetok, ktorého predaj sa nezačal.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby sa veriteľovi zakazuje vykonávať akékoľvek individuálne činnosti, ktoré môžu poškodiť ostatných veriteľov. Majetkové práva veriteľa alebo tretej strany vyplývajúce z takýchto činností sa považujú za neplatné.

Poverený exekútor pozastaví exekúciu, ak bolo voči dlžníkovi oznámené insolvenčné konanie fyzickej osoby. Poverený exekútor môže dokončiť prebiehajúci predaj majetku iba vtedy, ak už bol oznámený alebo majetok bol prevedený na obchodnú spoločnosť na účely predaja s výnimkou prípadov, keď sa v pláne predaja majetku fyzickej osoby stanovuje odloženie predaja obytnej jednotky podľa článku 148 zákona o platobnej neschopnosti. Poverený exekútor z prijatej sumy zrazí výdavky na exekúciu a zostatok prevedie na správcu na vysporiadanie pohľadávok veriteľov v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti, pričom zohľadní záujmy zabezpečeného veriteľa.

Zároveň sa nepozastavujú exekučné konania týkajúce sa pohľadávok, ktorých vysporiadanie nesúvisí so súborom zhromaždeného majetku alebo peňazí dlžníka.

Ak sa insolvenčné konanie fyzickej osoby skončí bez zrušenia záväzkov, obnoví sa exekučné konanie v súvislosti so zostávajúcou sumou.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Podľa zákona o platobnej neschopnosti začatie konania o právnej ochrane nemá vplyv na súdne konania, v ktorých je dlžník jedným z účastníkov.

Treba poznamenať, že na rozdiel od insolvenčného konania konanie o právnej ochrane nezahŕňa postupy uznávania pohľadávok. V judikatúre sa však uznáva, že jednostranným rozhodnutím o oprávnenosti pohľadávky by dlžník mohol neodôvodnene vylúčiť veriteľa zo zoznamu osôb, ktorých schválenie je potrebné pre plán opatrení konania o právnej ochrane. Zároveň žiadosť o vymáhanie dlhu, ktorú veriteľ predložil na súde, neposkytuje právne dôvody na ignorovanie záujmov veriteľa v konaní o právnej ochrane. Judikatúra teda uznáva aj to, že ak sú záväzky dlžníka zohľadnené v jeho účtovníctve a orgán dohľadu nad konaním o právnej ochrane nezistil, že by pohľadávka bola nepravá *prima facie*, má sa pohľadávka zahrnúť do plánu opatrení konania o právnej ochrane medzi pohľadávky veriteľov, a to aj vtedy, ak sú dlžník a veriteľ účastníkmi súdneho konania.

Takisto platí, že ak súd zistí, že plán opatrení konania o právnej ochrane obsahuje záväzky, ktoré sú predmetom sporu týkajúceho sa práv, pričom výška záväzkov výrazne ovplyvňuje proces schvaľovania plánu opatrení, súd nepodnikne žiadne ďalšie kroky v súvislosti so žiadosťou o konanie o právnej ochrane.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Rozsudok súdu, ktorým sa oznamuje insolvenčné konanie právnickej osoby, je dôvodom na pozastavenie súdneho konania v majetkových veciach voči dlžníkovi. Po oznámení insolvenčného konania právnickej osoby môžu veritelia predložiť svoje pohľadávky správcovi v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti.

Podobne rozsudok súdu, ktorým sa oznamuje insolvenčné konanie právnickej osoby, je dôvodom na zrušenie zabezpečenia pohľadávok v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Rozhodnutie súdu, ktorým sa oznamuje insolvenčné konanie fyzickej osoby, je dôvodom na pozastavenie súdneho konania voči dlžníkovi a zrušenie zabezpečenia pohľadávok v súlade s postupom stanoveným v Občianskom súdnom poriadku. Po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby môžu veritelia predložiť svoje pohľadávky správcovi v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti.

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Aby bolo možné dosiahnuť cieľ insolvenčného konania, je dôležité, aby sa veritelia do konania aktívne zapojili. V zákone o platobnej neschopnosti je zakotvená zásada rovnosti veriteľov: veritelia majú rovnaké príležitosti zúčastniť sa na konaní a uspokojiť svoje pohľadávky v súlade so záväzkami, ktoré sa pred začatím konania stanovili medzi nimi a dlžníkom.

Konanie o právnej ochrane

Dlžník zašle plán opatrení konania o právnej ochrane všetkým veriteľom a vyzve ich, aby odsúhlasili plán a stanovili lehotu na schválenie. Veriteľ je oprávnený predložiť dlžníkovi písomné námietky voči plánu opatrení konania o právnej ochrane do piatich dní od prijatia plánu. Ak dlžník považuje námietky za opodstatnené, zodpovedajúcim spôsobom zmení plán opatrení konania o právnej ochrane. Lehotu na realizáciu konania o právnej ochrane možno predĺžiť, ak s tým súhlasí väčšina veriteľov. Veritelia sú oprávnení žiadať a prijímať od orgánu dohľadu informácie o pokroku v konaní o právnej ochrane a realizácii plánu a predkladať sťažnosti. Rovnako môže veriteľ požiadať súd o ukončenie konania o právnej ochrane, ak dlžník nedodržiava plán schválený súdom.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Insolvenčné konanie právnickej osoby môže začať aj veriteľ, a to tak, že predloží súdu žiadosť. Veritelia sú takisto oprávnení predložiť svoje pohľadávky v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti. Správca overí, či sú pohľadávky veriteľov oprávnené a či spĺňajú legislatívne požiadavky, a rozhodne o ich uznaní, zamietnutí alebo čiastočnom uznaní. Veriteľ môže do jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správcu podať na súd odvolanie proti tomuto rozhodnutiu alebo môže do jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správcu podať na súd návrh na preskúmanie sporných práv. Veriteľ má právo nahliadnuť do registra pohľadávok veriteľov. Každý veriteľ je oprávnený k ôsmemu dňu po uplynutí lehoty na predloženie pohľadávok veriteľov pozrieť si pohľadávky všetkých veriteľov a ich podporné dôkazy. Správca poskytne veriteľom informácie v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti. Ak majú veritelia námietky v súvislosti s predmetnými informáciami, musia ich oznámiť správcovi. Ak sa námietky nezohľadnia, správca musí veriteľovi poskytnúť odôvodnenú odpoveď. Ak veritelia nesúhlasia s oznámeným rozhodnutím správcu, sú oprávnení podať námietku voči činnostiam správcu, požiadať súd o náhradu škody spôsobenej správcom alebo navrhnúť zvolanie schôdze veriteľov. Schôdza veriteľov prijíma rozhodnutia o odmene správcu, navrhuje jeho odvolanie, schvaľuje oprávnenosť výdavkov v rámci insolvenčného konania, spôsob predaja majetku dlžníka alebo predĺženie lehoty na predaj a ďalšie kroky týkajúce sa majetku vylúčeného z plánu predaja majetku. Podobne veritelia, ktorí zastupujú aspoň 25 % uznanej sumy istín pohľadávok v skupine zabezpečených alebo nezabezpečených veriteľov, môžu požiadať o vykonanie auditu práce správcu v rámci príslušného insolvenčného konania externým certifikovaným audítorom alebo spoločnosťou certifikovaných audítorov.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Veritelia sú oprávnení predložiť svoje pohľadávky v súlade s postupom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti. Ktorýkoľvek veriteľ môže zvolať schôdzu veriteľov. Do dvoch mesiacov odo dňa, keď bolo do insolvenčného registra zapísané oznámenie o insolvenčnom konaní týkajúcom sa dlžníka,

môžu veritelia predložiť správcovi návrh na ukončenie insolvenčného konania fyzickej osoby, ak majú prístup k informáciám uvedeným v zákone o platobnej neschopnosti, informáciám týkajúcim sa obmedzení uplatňovania insolvenčného konania alebo konania na vysporiadanie záväzkov. Veritelia sú takisto oprávnení predložiť svoje námietky a návrhy týkajúce sa plánu na vysporiadanie záväzkov, ktorý vypracoval dlžník.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Konanie o právnej ochrane

Dlžník si ponecháva kontrolu nad svojou spoločnosťou a sám nakladá so svojím majetkom.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Po začatí insolvenčného konania právnickej osoby predstavenstvo stráca svoje právomoci a majetok a finančné prostriedky dlžníka na jeho bankových účtoch spravuje a nakladá s nimi vymenovaný správca. Správca nadobúda právo na rozdelenie majetku dlžníka, ako aj právo požadovať vrátenie majetku vloženého do správy, prípadne jeho zahrnutie do plánu predaja majetku. Podobne po oznámení insolvenčného konania právnickej osoby správca prijme rozhodnutie o ukončení alebo pokračovaní obchodných činností dlžníka sčasti alebo v plnom rozsahu.

Do dvoch mesiacov od oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby musí správca vypracovať plán predaja majetku dlžníka alebo správu potvrdzujúcu neexistenciu majetku. Majetok možno predat' v aukcii a za ľubovoľnú cenu, na ktorej sa dohodnú veritelia na návrh správcu. Majetok dlžníka sa predá za najvyššiu možnú cenu s cieľom uspokojiť pohľadávky veriteľov. Výnosy z predaja majetku sa použijú na vysporiadanie pohľadávok veriteľov. Ak majetok dlžníka nemožno predat' alebo náklady na jeho predaj sú vyššie ako očakávané výnosy, správca tieto položky vylúči z plánu predaja majetku, okamžite informuje všetkých veriteľov a vyzve ich, aby si majetok ponechali za pôvodnú cenu.

Pri zostavovaní plánu predaja majetku správca zväží možnosť predaja spoločnosti dlžníka alebo jej nezávislej časti. Zisk veriteľov z predaja spoločnosti alebo jej nezávislej časti musí byť vyšší, ako keby sa majetok dlžníka predal samostatne.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Správca insolvenčného konania je zodpovedný za predaj majetku dlžníka v súlade s plánom predaja majetku. Správca začne s predajom majetku najskôr dva mesiace po oznámení insolvenčného konania fyzickej osoby.

Dlžník je oprávnený ponechať si príjem, ktorý je potrebný na pokrytie nepriamych trov insolvenčného konania fyzickej osoby, a majetok, ktorý je absolútne nevyhnutný na dosahovanie príjmu. V Občianskom súdnom poriadku sa uvádza aj majetok, ktorý nemožno vymáhať.

Podľa zákona o platobnej neschopnosti si dlžník môže ponechať obytnú jednotku zaťaženú hypotékou od zabezpečeného veriteľa na základe dohody s týmto zabezpečeným veriteľom.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Po oznámení konania o právnej ochrane zabezpečení veriteľa nemôžu uplatňovať svoje práva na majetok dlžníka zaťažený hypotékou, ktorý je zahrnutý do plánu opatrení konania o právnej ochrane, a to až do ukončenia konania.

Zabezpečený veriteľ môže požiadať, aby sa majetok dlžníka zaťažený hypotékou predal, ak obmedzenie, ktoré bráni zabezpečenému veriteľovi predat' majetok dlžníka zaťažený hypotékou, výrazne poškodzuje záujmy tohto veriteľa (vrátane prípadov, keď existuje riziko zničenia majetku zaťaženého hypotékou alebo výrazného zníženia jeho hodnoty). O povolení predaja majetku zaťaženého hypotékou rozhoduje súd, na ktorom bolo začaté príslušné konanie o právnej ochrane.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Zabezpečený veriteľ môže požadovať, aby sa majetok dlžníka použitý ako zábezpeka (majetok zaťažený hypotékou) predal dva mesiace po dátume oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby.

Majetok vo vlastníctve tretích strán, ktorý má dlžník pod kontrolou alebo v držbe, sa nezahŕňa do majetku dlžníka, na ktorý sa vzťahujú pohľadávky veriteľov. Správca uchováva majetok vo vlastníctve tretích strán, až kým im ho neodovzdá. Tretie strany musia uhradiť náklady na uskladnenie svojho majetku, ak si ho neprevezmú po výzve správcu. Ak sa majetok vo vlastníctve tretích strán počas insolvenčného konania predal, účastník konania, ktorý zapríčinil predaj tohto majetku, musí tretím stranám nahradiť jeho hodnotu. Ak výnosy z predaja majetku dlžníka zaťaženého hypotékou nepokrývajú pohľadávky zabezpečených veriteľov, títo veritelia rozhodnutím správcu získavajú práva nezabezpečených veriteľov na zvyšnú časť pohľadávky.

Záväzky dlžníka, ktoré nadobudnú splatnosť po dátume oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby, sa považujú za splatné ku dňu oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby. Pohľadávky, ktoré vo všeobecnosti vzniknú po oznámení insolvenčného konania právnickej osoby, sa považujú za trovy insolvenčného konania.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Záväzky dlžníka, ktoré nadobudnú splatnosť po dátume oznámenia insolvenčného konania fyzickej osoby, sa považujú za splatné ku dňu oznámenia insolvenčného konania. Pohľadávky, ktoré vzniknú po začatí insolvenčného konania fyzickej osoby, sa považujú za trovy insolvenčného konania.

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

Konanie o právnej ochrane

Dlžník je zodpovedný za uvedenie všetkých pohľadávok v pláne opatrení konania o ochrane, ktorý podlieha schváleniu veriteľov. Do plánu opatrení konania o ochrane musia byť zahrnutí všetci veritelia. Dlžník sa nemôže rozhodnúť zahrnúť do plánu konkrétnych veriteľov a ostatných vynechať.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Pohľadávky veriteľov voči dlžníkovi sa musia predložiť správcovi do jedného mesiaca odo dňa zápisu insolvenčného konania týkajúceho sa dlžníka do insolvenčného registra. Ak veriteľ zmeškal lehotu na prihlásenie pohľadávok uvedenú v prvom odseku tohto článku, môže predložiť svoju pohľadávku voči dlžníkovi do šiestich mesiacov odo dňa zápisu insolvenčného konania týkajúceho sa dlžníka do insolvenčného registra, najneskôr však do dňa, keď bol vypracovaný plán na vysporiadanie pohľadávok veriteľov v súlade s postupmi stanovenými v tomto zákone. Po tomto termíne uplynie premlčacia lehota a veriteľ stráca postavenie veriteľa spolu s právom na prihlásenie pohľadávok voči dlžníkovi.

Správca overí, či sú pohľadávky veriteľov oprávnené a či spĺňajú legislatívne požiadavky. Ak pohľadávka veriteľa nespĺňa legislatívne požiadavky, správca okamžite požiada veriteľa o nápravu zistených nezrovnalostí do desiatich dní od odoslania žiadosti správcu. Ak veriteľ napraviť nezrovnalosti v danej lehote, pohľadávka veriteľa sa považuje za predloženú v stanovenej lehote. Ak veriteľ nenapraviť nezrovnalosti v danej lehote, správca do desiatich dní od lehoty určenej na vyriešenie nezrovnalostí prijme rozhodnutie, ktorým sa pohľadávka veriteľa zamietne alebo sa prijme čiastočne.

Po overení pohľadávok veriteľov správca prijme odôvodnené rozhodnutie o uznaní, zamietnutí alebo čiastočnom uznaní pohľadávky veriteľa. Pohľadávku, ktorá je predmetom sporu medzi dlžníkom a veriteľom, správca čiastočne alebo v plnom rozsahu zamietne. Pohľadávku veriteľa stanovenú súdnym rozhodnutím môže správca zamietnuť alebo čiastočne uznať len vtedy, ak existuje dôkaz, že dlžník čiastočne alebo úplne vysporiadal svoje záväzky po nadobudnutí účinnosti rozhodnutia súdu.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Pohľadávky veriteľov voči dlžníkovi sa predkladajú, overujú a uznávajú v súlade s postupom insolvenčného konania právnickej osoby. Ak veriteľ zmeškal lehotu na prihlásenie pohľadávok, môže predložiť svoju pohľadávku voči dlžníkovi do šiestich mesiacov odo dňa zápisu insolvenčného konania týkajúceho sa dlžníka do insolvenčného registra, najneskôr však do dňa, keď bol vypracovaný konečný zoznam výdavkov v rámci konkurzného konania v súlade s postupmi stanovenými v tomto zákone.

Ak veriteľ nepredloží svoju pohľadávku do uvedenej lehoty, premlčacia lehota uplynie a veriteľ stráca postavenie veriteľa spolu s právom prihlásiť pohľadávku voči dlžníkovi v insolvenčnom konaní fyzickej osoby, ako aj neskôr, keď bude dlžník zbavený svojich záväzkov. Premlčacia lehota sa nevzťahuje na výživné, pohľadávky vyplývajúce zo zakázaných činností a pohľadávky vyplývajúce zo sankcií uložených v rámci správneho priestupkového konania, sankcií stanovených v trestnom práve a náhrady spôsobenej škody.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Konanie o právnej ochrane

Plán opatrení konania o právnej ochrane môže obsahovať výhody pre osoby, ktoré vyčlenia finančné prostriedky na realizáciu plánu, a to v pomere k výške vyčlenených finančných prostriedkov.

V pláne opatrení konania o právnej ochrane možno stanoviť len proporcionálne vysporiadanie alebo zníženie istiny dlhu, sankcie alebo úrokov v rámci skupiny veriteľov a pre každý druh pohľadávky veriteľa (istina dlhu, sankcia alebo úroky). V pláne opatrení konania o právnej ochrane možno stanoviť výrazne nepriaznivejšie podmienky pre jedného veriteľa v porovnaní s ostatnými veriteľmi len so súhlasom tohto veriteľa.

Konanie o právnej ochrane sa nevzťahuje na zamestnancov, pokiaľ s tým výslovne nesúhlasili.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Výnosy z insolvenčného konania právnickej osoby sa rozdeľujú predovšetkým na základe druhu pohľadávky (napr. zabezpečená alebo nezabezpečená pohľadávka). V osobitných prípadoch možno zohľadniť postavenie veriteľa (napr. daňová správa).

Výnosy z predaja majetku dlžníka použitého ako zábezpeka sa použijú na uspokojenie pohľadávky zabezpečeného veriteľa. Z výnosov z predaja založeného majetku sa v prvom rade zrazia náklady na aukciu vrátane nákladov na ocenenie založeného majetku a poplatku správcu, pričom zostávajúca suma sa použije na vysporiadanie pohľadávky zabezpečeného veriteľa. Ak po uhradení uvedených nákladov a uspokojení pohľadávky zostanú nejaké finančné prostriedky, zahrnú sa do majetku dlžníka a použijú sa na uspokojenie pohľadávok ďalších veriteľov.

Zvyšné finančné prostriedky dlžníka sa v prvom rade použijú na úplné pokrytie trov insolvenčného konania právnickej osoby.

Po uhradení trov sa vysporiada pohľadávka Úradu pre reguláciu platobnej neschopnosti (*Insolvency Control Service*), ak sa na uspokojenie pohľadávok zamestnancov dlžníka použil záručný fond pre pohľadávky zamestnancov. Potom sa vysporiadajú pohľadávky zamestnancov a daňovej správy.

Po úplnom vysporiadaní pohľadávok uvedených veriteľov sa zvyšné finančné prostriedky dlžníka rozdelia na vysporiadanie istiny pohľadávok (bez úrokov) ostatných nezabezpečených veriteľov. V tomto kole sa vysporiada aj nezabezpečená časť pohľadávok zabezpečených veriteľov a nevysporiadaná časť pohľadávok zabezpečených veriteľov.

Ak finančné prostriedky dlžníka nestačia na pokrytie celej sumy pohľadávok veriteľov uvedených v piatom odseku tohto článku, tieto pohľadávky sa musia uspokojiť v pomere k sume dlžnej každému veriteľovi.

Finančné prostriedky dlžníka, ktoré zostali po vysporiadaní istiny pohľadávok nezabezpečených veriteľov, sa použijú na vysporiadanie vedľajších pohľadávok nezabezpečených veriteľov (v pomere k sume dlžnej každému veriteľovi).

Finančné prostriedky dlžníka, ktoré zostali po vysporiadaní všetkých uvedených pohľadávok, sa rozdelia medzi účastníkov (akcionárov) alebo spoločníkov dlžníka v pomere k výške ich individuálnej investície, dlžníka (fyzickú osobu), jeho dediča (prostredníctvom dedenia) alebo osoby, ktoré majú nárok na majetok združenia alebo nadácie podľa právnych predpisov alebo stanov príslušného združenia alebo nadácie.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Počas konkurzného konania je dlžník oprávnený ponechať si príjem, ktorý je potrebný na pokrytie nepriamych trov insolvenčného konania fyzickej osoby, a majetok, ktorý je absolútne nevyhnutný na dosahovanie príjmu.

Z finančných prostriedkov dlžníka sa prednostne uhradí výživné vrátane príspevkov do záručného fondu pre výživné a trovy insolvenčného konania fyzickej osoby.

Výnosy z predaja majetku dlžníka použitého ako zábezpeka sa použijú na uspokojenie pohľadávky zabezpečeného veriteľa.

Pohľadávky nezabezpečených veriteľov sa spoja do jednej skupiny bez poradia. Zvyšné finančné prostriedky sa použijú na vysporiadanie pohľadávok nezabezpečených veriteľov v pomere k istine dlžnej každému veriteľovi. Finančné prostriedky dlžníka, ktoré zostali po vysporiadaní istiny pohľadávok nezabezpečených veriteľov, sa použijú na vysporiadanie vedľajších pohľadávok nezabezpečených veriteľov (v pomere k sume dlžnej každému veriteľovi).

V priebehu konania o vysporiadaní záväzkov si dlžník môže ponechať až dve tretiny svojich príjmov na pokrytie nákladov na živobytie a majetok nevyhnutný na dosahovanie príjmu.

Dlžník preto po zohľadnení ustanovení plánu na vysporiadanie záväzkov prevedie jednu tretinu svojho príjmu (ale minimálne jednu tretinu hrubej minimálnej mesačnej mzdy v Lotyšsku) na vysporiadanie pohľadávok veriteľov. Pri vypracovaní plánu na vysporiadanie záväzkov dlžník zahrnie istiny pohľadávok všetkých veriteľov a určí ich vysporiadanie v pomere k pohľadávke každého veriteľa.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Konanie o právnej ochrane

Súd ukončí konanie o právnej ochrane, ak:

väčšina veriteľov vymedzených v zákone o platobnej neschopnosti nepodporila plán opatrení konania o právnej ochrane v súlade s postupom a časovým rámcom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti;

plán opatrení konania o právnej ochrane nie je v súlade s ustanoveniami zákona o platobnej neschopnosti.

Súd ukončí konanie o právnej ochrane a začne insolvenčné konanie právnickej osoby, ak:

konanie o právnej ochrane dlžníka sa začalo druhýkrát za rok, ale realizácia konania o právnej ochrane nebola oznámená;

po doručení žiadosti veriteľa, ak dlžník nerealizuje plán opatrení konania o právnej ochrane viac ako 30 dní a nepredložil súdu žiadne zmeny plánu;

po doručení žiadosti predloženej zástupcom väčšiny veriteľov podľa vymedzenia v zákone o platobnej neschopnosti, ak dlžník nevykoná opatrenia stanovené v zákone o platobnej neschopnosti alebo poskytol nepravdivé informácie, ak dlžník nerealizuje plán opatrení konania o právnej ochrane viac ako 30 dní a nepredložil súdu žiadne zmeny plánu alebo ak dlžník nedodržiava obmedzenia činnosti stanovené v zákone o platobnej neschopnosti.

Ak bol plán opatrení konania o právnej ochrane realizovaný, dlžník predloží súdu žiadosť o ukončenie konania o právnej ochrane. Naopak, ak dlžník nie je schopný vysporiadať záväzky vymedzené v pláne opatrení konania o právnej ochrane, dlžník predloží súdu žiadosť o insolvenčné konanie spolu so žiadosťou o ukončenie konania o právnej ochrane.

Ukončenie konania o právnej ochrane po realizovaní plánu opatrení konania o právnej ochrane je dôvodom na zrušenie obmedzení činnosti uložených dlžníkovi v rámci konania o právnej ochrane a na ukončenie uplatňovania metódy použitej v konaní.

Ak väčšina veriteľov neschválila plán opatrení konania o právnej ochrane v súlade s postupom a časovým rámcom stanoveným v zákone o platobnej neschopnosti a konanie o právnej ochrane bolo ukončené, obmedzenia spojené s oznámením konania o právnej ochrane sa zrušia a výška sankcií, úrokov a poplatkov za omeškanie za nevysporiadané záväzky sa vypočítajú v plnej výške.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Insolvenčné konanie sa ukončí rozhodnutím súdu po tom, ako správca zrealizuje plán predaja majetku dlžníka a plán vysporiadania pohľadávok veriteľov. Podobne súd ukončí insolvenčné konanie, ak správca vo svojej správe o neexistencii majetku navrhol, aby sa insolvenčné konanie ukončilo, a veritelia návrh schválili. V takom prípade sa dlžník (právnická osoba) vymaže z príslušného verejného registra.

Insolvenčné konanie sa ukončí rozhodnutím súdu, ak bol schválený plán opatrení právnej ochrany a súd sa rozhodol zmeniť insolvenčné konanie právnickej osoby na konanie o právnej ochrane. V takom prípade dlžník pokračuje vo svojej činnosti v predchádzajúcom stave.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Insolvenčné konanie fyzickej osoby možno ukončiť bez začatia konania na vysporiadanie záväzkov. Súd ukončí konkurzné konanie spolu s insolvenčným konaním fyzickej osoby, ak boli zistené obmedzenia týkajúce sa uplatnenia insolvenčného konania fyzickej osoby na dlžníka. V takom prípade správca predloží žiadosť o ukončenie konkurzného konania do troch mesiacov od oznámenia insolvenčného konania fyzickej osoby. Súd môže takisto ukončiť konkurzné konanie spolu s insolvenčným konaním fyzickej osoby, ak veritelia neprihlásili žiadne pohľadávky. V tomto prípade dlžník predloží žiadosť o ukončenie konkurzného konania do mesiaca od uplynutia lehoty na prihlásenie pohľadávok veriteľov.

Ak sa insolvenčné konanie fyzickej osoby ukončí spolu s naplnením alebo ukončením konkurzného konania, skončia sa aj právomoci správcu a obmedzenia, ktoré bránia dlžníkovi nakladať so svojím majetkom, veritelia znova nadobudnú právo požadovať vysporiadanie záväzkov dlžníka v rozsahu, v akom neboli uspokojené v rámci insolvenčného konania fyzickej osoby, a obnovia sa konania týkajúce sa vymáhania dlhu, ktorý bol uznaný, ale ešte nebol inkasovaný, a súdne konania o oddžení.

Ak dlžník úspešne splnil kroky stanovené v pláne na vysporiadanie záväzkov fyzickej osoby, záväzky dlžníka, ktoré boli vymedzené v pláne, ale po realizácii plánu zostali neuhradené, sa zrušia a ukončí sa exekučné konanie na vymáhanie zrušených záväzkov.

Konanie na vysporiadanie záväzkov sa neuplatní alebo sa ukončí v týchto prípadoch:

dlžník v priebehu troch rokov pred oznámením insolvenčného konania fyzickej osoby alebo počas insolvenčného konania uskutočnil transakcie, ktoré viedli k jeho platobnej neschopnosti alebo poškodeniu veriteľov, ak si bol vedomý alebo si mal byť vedomý toho, že takéto transakcie môžu viesť k jeho platobnej neschopnosti alebo poškodeniu veriteľov,

dlžník vedome poskytol nepravdivé informácie o svojej finančnej situácii a neuviedol svoj skutočný príjem,

dlžník neplní svoje povinnosti vyplývajúce z konkurzného konania alebo konania na vysporiadanie záväzkov, čo výrazne bráni postupu v insolvenčnom konaní.

Ak sa konanie na vysporiadanie záväzkov ukončí bez toho, aby sa dlžník zbavil svojich záväzkov, pohľadávky veriteľov sa obnovia a vypočítajú v plnom rozsahu a obnovia sa aj súdne konania a exekúcie, ktoré boli predtým pozastavené.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Po ukončení konania o právnej ochrane sa na prevádzku dlžníka a práva veriteľa uplatňujú bežné ustanovenia.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Do piatich dní od doručenia súdneho rozhodnutia o ukončení konania správca podá žiadosť do registra podnikov o výmaz dlžníka z príslušného registra. Po výmaze z registra dôjde k ukončeniu činnosti dlžníka a veritelia stratia právo prihlasovať pohľadávky voči dlžníkovi, pretože dlžník prestane existovať.

Treba dodať, že veriteľ môže do jedného roka od ukončenia insolvenčného konania prihlásiť pohľadávku voči členom predstavenstva dlžníka v rozsahu nevysporiadanej sumy pohľadávky, ak správca insolvenčného konania nedostal účtovné doklady dlžníka alebo ak boli v takom stave, ktorý neumožnil získať jasnú predstavu o transakciách a finančnej situácii dlžníka v priebehu troch rokov pred oznámením insolvenčného konania. Pred ukončením insolvenčného konania môže takúto pohľadávku prihlásiť správca insolvenčného konania v mene dlžníka, zatiaľ čo veriteľ je oprávnený vstúpiť do konania ako tretia strana.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Ak sa insolvenčné konanie ukončí pred splnením postupu vysporiadania záväzkov, skončia sa aj právomoci správcu a obmedzenia, ktoré bránia dlžníkovi nakladať so svojím majetkom podľa zákona o platobnej neschopnosti, veritelia znova nadobudnú právo požadovať vysporiadanie záväzkov dlžníka v rozsahu, v akom neboli uspokojené v rámci insolvenčného konania fyzickej osoby, a obnovia sa konania týkajúce sa vymáhania dlhu, ktorý bol uznaný, ale ešte nebol inkasovaný, a súdne konania o oddžení.

Ak dlžník úspešne splnil kroky stanovené v pláne na vysporiadanie záväzkov fyzickej osoby, záväzky dlžníka, ktoré boli vymedzené v pláne, ale po realizácii plánu zostali neuhradené, sa zrušia a ukončí sa exekučné konanie na vymáhanie zrušených záväzkov.

Dlžník nie je zbavený zostávajúcich záväzkov uvedených v pláne na vysporiadanie záväzkov fyzickej osoby, ak neprijal opatrenia vymedzené v pláne.

Nasledujúce pohľadávky nezaniknú v rámci konania na vysporiadanie záväzkov, a to ani vtedy, ak bol plán na vysporiadanie záväzkov úspešne zrealizovaný: nárok na výživné,

pohľadávky vyplývajúce zo zakázaných činností,

zabezpečená pohľadávka, ak si dlžník ponechal obytnú jednotku použitú ako zabezpečenie predmetnej pohľadávky, pokiaľ sa dlžník a zabezpečený veriteľ nedohodli inak. Exekučné konania na vysporiadanie uvedených záväzkov sa obnovia v rozsahu nevysporiadanej sumy dlhu,

pohľadávky vyplývajúce zo sankcií uložených v rámci správneho priestupkového konania a sankcií stanovených v trestnom práve, ako aj náhrady škôd.

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Konanie o právnej ochrane

Trovy konania o právnej ochrane zahŕňajú odmenu orgánu dohľadu nad konaním o právnej ochrane a výdavky vynaložené na zákonné a efektívne vedenie konania o právnej ochrane. Trovy konania o právnej ochrane sa hradia z finančných prostriedkov dlžníka.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Trovy insolvenčného konania právnickej osoby (odmena správcu aj výdavky insolvenčného konania) sa hradia z finančných prostriedkov dlžníka.

Ak náklady, ktoré vznikli v priebehu insolvenčného konania právnickej osoby, nemožno uhradiť z finančných prostriedkov dlžníka, možno na ich úhradu použiť finančné prostriedky veriteľov alebo inej fyzickej či právnickej osoby, ak sa takáto dohoda dosiahla v súlade s právnymi predpismi.

V prípadoch, keď trovy insolvenčného konania právnickej osoby nemožno uhradiť z uvedených zdrojov a správca pri plánovaní ukončenia insolvenčného konania právnickej osoby vypracuje správu potvrdzujúcu neexistenciu majetku dlžníka, trovy konania sa uhradia zo zálohy na insolvenčné konanie právnickej osoby, ktorá sa prevedie na správcu v záujme úhrady trov insolvenčného konania právnickej osoby a odmeny.

Ak žiadosť o insolvenčné konanie právnickej osoby podal zamestnanec dlžníka, ktorý je čiastočne alebo úplne oslobodený od povinnosti zaplatiť zálohu, trovy insolvenčného konania právnickej osoby sa hradia zo záručného fondu pre pohľadávky zamestnancov.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

V insolvenčnom konaní fyzickej osoby sa rozlišujú priame a nepriame trovy.

Priame trovy insolvenčného konania fyzickej osoby zahŕňajú náklady súvisiace so zabezpečením konania:

náklady na reklamu, aukcie, otvorenie, vedenie a zrušenie platobného účtu,

náklady na poštové korešpondenčné služby,

náklady súvisiace s ocenením majetku fyzickej osoby,

náklady na notárske služby,

náklady súvisiace s uskladnením majetku fyzickej osoby, ak bol prevedený na správcu, overením transakcií a poistením majetku a transakcií.

Tieto výdavky sa hradia z výnosov z predaja majetku fyzickej osoby, ale ak majetok neexistuje alebo nestačí na pokrytie priamych trov, správca môže požadovať, aby ich uhradil dlžník. Treba však zdôrazniť, že dlžník si môže ponechať dve tretiny svojho príjmu a nemôže sa od neho vyžadovať prevod viac ako jednej tretiny na pokrytie priamych trov.

Nepriame trovy insolvenčného konania fyzickej osoby, napríklad platby bežných daní alebo ciel, bežné platby výživného, nájomné a platby za energie, sa hradia z príjmu fyzickej osoby (z dvoch tretín príjmu, ktoré si môže dlžník ponechať).

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Konanie o právnej ochrane

Orgán dohľadu nie je oprávnený spochybniť transakcie uskutočnené pred začatím konania o právnej ochrane. Po začatí konania o právnej ochrane je činnosť dlžníka obmedzená: nemôže uskutočňovať žiadne transakcie ani vykonávať činnosti, ktoré môžu zhoršiť jeho finančnú situáciu alebo poškodiť kolektívny záujem veriteľov.

Insolvenčné konanie právnickej osoby

Správca musí posúdiť transakcie dlžníka a požiadať súd, aby vyhlásil príslušnú transakciu za neplatnú bez ohľadu na jej typ, ak bola transakcia vykonaná: po dátume oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby alebo štyri mesiace pred dátumom oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby a ak poškodila dlžníka, bez ohľadu na to, či osoba, s ktorou alebo v prospech ktorej bola transakcia uskutočnená, vedela o poškodení veriteľov; tri roky pred dátumom oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby a ak poškodila dlžníka a osoba, s ktorou alebo v prospech ktorej bola transakcia uskutočnená, vedela alebo mala vedieť o poškodení veriteľov.

Ak sa transakcia, ktorá poškodila dlžníka, uskutočnila so stranami alebo v prospech strán, ktoré majú podiel v spoločnosti dlžníka, považujú sa za strany, ktoré vedeli o spôsobenej škode, pokiaľ nepreukážu opak.

Zabezpečený veriteľ môže požadovať, aby sa transakcia uskutočnená správcou vyhlásila za neplatnú, ak sa predmetná transakcia týka majetku založeného na zabezpečenie pohľadávky a ohrozuje tak záujmy zabezpečeného veriteľa.

Správca musí posúdiť a požiadať súd o vrátenie majetku alebo jeho časti, ktorú dlžník daroval, ak bola transakcia uskutočnená v priebehu troch rokov pred dátumom oznámenia insolvenčného konania alebo po tomto dátume, ak nerovnosť záväzkov strán naznačuje, že bol naozaj poskytnutý dar. Proti daru možno podať odvolanie a žiadať o jeho vrátenie len vtedy, ak bol nezákonný alebo sa nepoužil v súlade so zamýšľaným účelom.

Peňažné sumy, ktoré dlžník zaplatil na pokrytie dlhov v priebehu šiestich mesiacov pred oznámením insolvenčného konania právnickej osoby a po dátume oznámenia (okrem súm, ktoré zaplatil správca počas insolvenčného konania právnickej osoby) sa vrátia, ak sa zistí niektorá z týchto skutočností: platba sa uskutočnila pred splatnosťou záväzkov, ak neboli splnené iné záväzky, ktoré už boli splatné, a je možné obnoviť práva a povinnosti strán uvedené v treťom odseku tohto článku;

dlh bol splatený osobám s podielom v spoločnosti dlžníka, pričom ostatné záväzky, ktoré boli splatné pred dňom splatnosti záväzkov voči osobám s podielom, neboli splnené. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na dlhy, ktoré inkasujú súdni úradníci vykonávajúci zářky nákladov na exekúcie.

Veriteľ vráti sumu zaplatenú dlžníkom v priebehu troch mesiacov pred dátumom oznámenia insolvenčného konania právnickej osoby s cieľom zabrániť oznámeniu konania z dôvodu platobnej neschopnosti dlžníka na základe žiadosti predloženej veriteľom, ktorý sumu dostal.

Ak sa sumy vynaložené na splatenie dlhu vrátia v prípadoch uvedených v prvom a druhom odseku tohto článku, obnovia sa záväzky strán (vrátane posilnenia záväzkov) a príslušné práva, ktoré boli platné pred vysporiadaním dlhu.

Okrem toho je správca povinný požiadať súd o vyhlásenie neplatnosti záložnej zmluvy, ak bolo záložné právo zriadené po tom, ako bolo oznámenie insolvenčného konania týkajúceho sa dlžníka zapísané do insolvenčného registra.

Insolvenčné konanie fyzickej osoby

Transakcie uskutočnené dlžníkom možno napadnúť v súlade s postupom insolvenčného konania právnickej osoby, ak sa v priebehu insolvenčného konania zistí, že:

dlžník v priebehu troch rokov pred oznámením insolvenčného konania fyzickej osoby alebo počas insolvenčného konania uskutočnil transakcie, ktoré viedli k jeho platobnej neschopnosti alebo poškodeniu veriteľov, ak si bol vedomý alebo si mal byť vedomý toho, že takéto transakcie môžu viesť k jeho platobnej neschopnosti alebo poškodeniu veriteľov,

dlžník vedome poskytol nepravdivé informácie o svojej finančnej situácii a neuviedol svoj skutočný príjem,

dlžník neplní svoje povinnosti vyplývajúce z konkurzného konania alebo konania na vysporiadanie záväzkov, čo výrazne bráni postupu v insolvenčnom konaní.

Posledná aktualizácia: 18/12/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.